

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2015/44
Karar Sayısı : 2015/43
Karar Tarihi : 13.5.2015
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Ankara 7. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 25.1.1956 tarihli ve 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nun;

1- 8.1.1985 tarihli ve 3145 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle değiştirilen 5. maddesinin,

2- 51. maddesinin,

Anayasa'nın 2., 5., 10. ve 135. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi istemidir.

I- OLAY

Davacı oda tarafından, üye sayısı yüzellinin altına düşen odaların diğer illerdeki uygun odalarla birleştirilmesi istemiyle yapılan başvurunun Türkiye Eczacılar Birliği Merkez Heyeti tarafından reddedilmesi üzerine, ret işleminin iptali istemiyle açılan davada, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasını ciddi bulan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALLARI

Kanun'un itiraz konusu kural olan 5. ve 51. maddeleri şöyledir:

"Madde 5- Sınırları içinde eczacı odalarına kayıtlı en az yüzelli eczacı bulunan her ilde bir eczacı odası kurulur.

Sınırları içinde oda kurmak için yeter sayıda eczacı bulunmayan illerdeki eczacıların hangi illerdeki eczacılar ile birleştirilerek yeni bir eczacı odası kurulacağı ve merkezinin hangi il olacağı veya bu gibi illerdeki eczacıların hangi il eczacı odasına bağlanacağı; memleketin coğrafî ve ulaşım durumu ile eczacıların toplu olarak bulundukları iller gözönüne alınarak Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetinin önerisi üzerine Büyük Kongrece kararlaştırılır.

Odalar kuruluşlarını Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti aracılığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bildirmekle tüzelselkişilik kazanırlar.

Yeni kurulacak odaların kurucu üyeleri Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetince atanır. Yeni kurulan odalar en geç üç ay içinde organlarının seçimini yapar. Bu seçim, odanın kurulduğu yılın bu Kanunda yazılı ayında yapılmış sayılır ve kanuni süreleri buna göre hesaplanır.

Madde 51- Büyük Kongre Eczacı Odaları umumi heyetlerince ve gizli rey ile seçilen mümessillerden teşekkül eder.

Odalardan;

a) İkiyüze kadar azası olanlar, beş,

b) Beşyüze kadar azası olanlar, beş mümessile ilave olarak ikiyüzden fazla her tam yüzelli aza için birer,

c) Beşyüzden fazla azası olanlar, yedi mümessile ilave olarak beşyüzden fazla her tam beşyüz aza için birer,

Mümessil ve aynı miktarda yedek mümessil seçerler.

Mümessillerin alakalı eczacı odası azası ve mesleklerinde bilfiil ve asgari beş yılını doldurmuş bulunmaları şarttır. Mümessil adetinin tespitinde, Birlikteki üye kayıtları esas alınır.

Kongreye iştirak edecek olan sivil ve askeri eczacılara mensup oldukları vekalet, daire ve müessese tarafından izin verilmesi mecburidir.

Bütün mümessillerin yol ve sair zaruri masrafları bağlı bulundukları odalar tarafından ödenir.

16 ncı madde hükmü Büyük Kongre mümessilleri hakkında da caridir."

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Murat ARSLAN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralları ve dayanılan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi" başlıklı 40. maddesinde Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılacak başvurularda izlenecek yöntem belirtilmiştir. Söz konusu maddenin (1) numaralı fıkrasında, bir davaya bakmakta olan mahkemenin, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, bu fıkra da sayılan belgeleri dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine göndereceği kurala bağlanmış; anılan fıkranın (a) bendinde de Mahkemeye gönderilecek belgeler arasında "iptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslı" sayılmıştır. Anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında ise açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvurularının, Anayasa Mahkemesi tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde de, itiraz yoluna başvuran mahkemenin gerekçeli kararında, Anayasa'ya aykırılıkları ileri

sürülen hükümlerin her birinin Anayasa'nın hangi maddelerine, hangi nedenlerle aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yine İçtüzük'ün 49. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde, Anayasa Mahkemesince yapılan ilk incelemede, başvuruda eksikliklerin bulunduğu tespit edilirse, itiraz yoluna ilişkin işlerde esas incelemeye geçilmeksizin başvurunun reddine karar verileceği; (2) numaralı fıkrasında ise anılan (b) bendi uyarınca verilen kararın, itiraz yoluna başvuran mahkemenin eksiklikleri tamamlayarak yeniden başvurmasına engel olmadığı belirtilmiştir.

Başvuru kararında, Kanun'un 5. ve 51. maddelerinin, Anayasa'nın 2., 5., 10. ve 135. maddelerine aykırılığı ileri sürülmüştür. Yapılan incelemede, itiraz yoluna başvuran Mahkemenin, itiraz konusu kuralların Anayasa'nın 2., 5. ve 10. maddelerine hangi nedenlerle aykırı olduğunu ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça göstermediği, Anayasa'nın 135. maddesi yönünden ise hiçbir gerekçeye yer vermediği anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırı olduğu anlaşılan itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından, esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

IV- SONUÇ

25.1.1956 tarihli ve 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nun;

A- 8.1.1985 tarihli ve 3145 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle değiştirilen 5. maddesinin,

B- 51. maddesinin,

iptallerine karar verilmesi istemiyle yapılan itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından, esas incelemeye geçilmeksizin REDDİNE, 13.5.2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Üye

Üye

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ